

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระพุทธศาสนาเป็นสถาบันที่สำคัญสถาบันหนึ่งในสามสถาบันหลักของชาติไทย เป็นที่มาและถ่ายทอดวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติ พระพุทธศาสนาจึงเป็น รากฐานของวัฒนธรรม ไทยและวิถีชีวิตของคนไทย ที่มีบทบาทสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนา และการจัดระเบียบทางสังคมไทยในด้านต่างๆ ทั้งด้านการปกครอง การศึกษา วัฒนธรรม ประเพณี จนถึงการดำเนินชีวิตประจำวัน โดยมีวัดเป็นหน่วยปฏิบัติการหลักของสถาบัน พระพุทธศาสนา มีหน้าที่ถ่ายทอดวิชาการ ศีลธรรม จริยธรรม วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียม ประเพณีต่างๆ ไปสู่ชุมชนวัดจึงเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของชุมชนที่มีความเกี่ยวข้องกับพื้นที่ กับชุมชนเป็นอย่างมาก นั่นคือวัดกับชุมชนมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดลึกซึ้งจนยากที่จะ แยกออกจากกันได้ วิถีชีวิตของผู้คนในชุมชนผูกพันกับวัดตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย วัดจึงเปรียบ เหมือนชีวิตจิตใจหรือจิตวิญญาณของชุมชน และในขณะที่เดียวกันชุมชนก็เปรียบเสมือนร่างกาย ที่ทั้งสองฝ่ายจะต้องอาศัยเกื้อกูลและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ดังนั้นวัดและชุมชนจะต้อง สนิทสนมกันทำให้ความร่วมมือร่วมใจ และประสานสัมพันธ์อยู่คู่กันตลอดไป

พระราชวรมุนี (ป.อ. ปยุตฺโต) (2529 : 209) ได้กล่าวว่าวัดเป็นทุกอย่างของสังคม เป็นศูนย์รวมจิตใจของผู้คนในชุมชนและสังคม และเป็นศูนย์กลางกิจกรรมต่างๆ ทางสังคมเป็น ส่วนประกอบที่จะขาดเสียมิได้สำหรับชุมชนในแต่ละระดับ โดยมีพระสงฆ์เป็นตัวแทนของวัด ในการปฏิบัติกิจกรรมทางสังคมของวัด ทำให้พระสงฆ์มีความสัมพันธ์กับสังคมอย่างแนบแน่น เช่นเดียวกับวัด พระสงฆ์จึงมีลักษณะของความเป็นผู้นำในทุกกิจกรรมที่เกิดขึ้นในวัด เมื่อวัด เป็นศูนย์กลางที่รวมจิตใจ พระสงฆ์ก็มีฐานะเป็นผู้นำทางจิตใจของชุมชน เป็นศูนย์รวมแห่ง ความเคารพเชื่อถือและความร่วมมือต่างๆ และนับจากอดีตจนถึงปัจจุบัน วัดมีบทบาทสำคัญยิ่ง ในการสืบต่อพระพุทธศาสนา ทั้งเป็นแหล่งเผยแพร่วิชาการต่างๆ ไปสู่สังคม ตลอดถึง ศิลปวัฒนธรรมของไทยส่วนใหญ่มาจากวัดแทบทั้งสิ้น กล่าวคือ วัดเป็นทั้งสถานศึกษา สถาน สงเคราะห์ สถานพยาบาลสถานบันเทิง สโมสร พืชภัณฑ์ เป็นต้น ในขณะที่เดียวกันพระสงฆ์มี

บทบาทเป็นผู้นำชุมชน เป็นที่พึ่งพิงทางด้านจิตใจของผู้คนในสังคม หรือแม้แต่กิจการ
สาธารณประโยชน์ทางสังคม พระสงฆ์ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาด้วย

ซึ่งคำที่กล่าวมานี้แสดงให้เห็นว่าสถาบันพระพุทธศาสนาได้วางตนให้เป็นส่วนหนึ่ง
ที่ผสมผสานกลมกลืนกับสถาบันอื่นๆ ในสังคมมาโดยตลอดพระพุทธศาสดารองอยู่ได้ด้วย
การสงเคราะห์และเกื้อหนุนจากสังคม ในทำนองเดียวกันนี้ วัดและพระสงฆ์เป็นผู้ที่ทำ
คุณประโยชน์และช่วยเหลือเกื้อกูลสังคมด้วยเช่นกัน ดังนั้นวัดและพระสงฆ์จึงมีความสำคัญ
เป็นอย่างยิ่งต่อชุมชนและสังคม ทั้งนี้แต่ละชุมชนหรือหมู่บ้านต่างมีวัดประจำเป็นศูนย์กลาง
ของการประกอบพิธีกรรมและการทำกิจกรรมต่างๆ วัด เป็นสมบัติร่วมกันของคนหรือหมู่บ้าน
ที่ทุกคนจะต้องช่วยกันอุปถัมภ์ค้ำจุนและช่วยกันปกป้องดูแลรักษา วัดในพระพุทธศาสนาจึงอยู่
ในฐานะ ที่มีบทบาทสำคัญต่อวิถีชีวิตของคนไทยสืบต่อมาจนถึงทุกวันนี้จากที่กล่าวมาจะ
เห็นได้ว่า วัดเป็นหน่วยงานสวัสดิการใหญ่ที่สุดในชุมชน ที่ช่วยเหลือและแก้ปัญหาต่างๆ ของ
ครอบครัว ชุมชนและสังคมในส่วนรวมได้เป็นอย่างดี จนกระทั่งเมื่อความเจริญแบบตะวันตก
ได้เริ่มหลั่งไหลเข้าสู่ประเทศไทย ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ มากมาย อาทิเช่น
ด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง การศึกษา วัฒนธรรม ส่งผลให้บทบาทของวัดและ
พระสงฆ์ลดความสำคัญลงไปมาก และจากการที่สภาพสังคมปัจจุบันได้รับผลกระทบจากการ
เปลี่ยนแปลงทางสังคมหรือกระแสโลกาภิวัตน์ ทำให้ชุมชนเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว
โดยเฉพาะเขตชุมชนเมือง และประการสำคัญคือการที่ประเทศไทยได้พัฒนาประเทศให้มีความ
เจริญทางด้านเศรษฐกิจและสังคมนั้น ทำให้สังคมไทยเริ่มเปลี่ยนแปลงเป็นสังคมแบบตะวันตก
มากยิ่งขึ้น ความสัมพันธ์แบบพึ่งพาอาศัยกันของชุมชนจึงเปลี่ยนแปลงจากสังคมแบบพึ่งพา
ตนเองมาเป็นสังคมบริโภคนิยม ที่มาพร้อมกับการพัฒนาเศรษฐกิจแบบทุนนิยม และได้กลาย
มาเป็นกระแสที่ครอบงำแนวคิด ค่านิยม และวิถีชีวิตของคนในสังคมไทยเป็นอย่างมาก และ
จากการที่มุ่งเน้นแต่การพัฒนาทางโลก แต่ละเลยมิติทางธรรม ได้ก่อให้เกิดความเสื่อมถอย
ทางด้านศีลธรรมและจริยธรรมแก่ผู้คนในชุมชน จึงทำให้ผู้คนในชุมชนเริ่มเหินห่างจากวัดมาก
ขึ้น ซึ่งได้ก่อให้เกิดปัญหาสังคมต่างๆ ตามมามากมาย

การที่จะทำให้วัดมีบทบาทสำคัญต่อสังคมได้นั้น เป็นสิ่งจำเป็นที่วัดแต่ละแห่ง
จะต้องช่วยกันพัฒนาทุกด้าน โดยเฉพาะด้านกิจกรรมที่เป็นประโยชน์เกื้อกูลต่อชุมชนนั้นๆ ซึ่ง
บทบาทของวัดก็มีลักษณะเช่นเดียวกันกับบทบาทของพระสงฆ์กล่าวคือพระสงฆ์ถือว่าเป็นผู้ที่
มีบทบาทมากในการพัฒนาวัด จึงต้องมีบทบาทสำคัญในการรับภาระหน้าที่นี้โดยตรง โดยที่
พระสงฆ์จะมีบทบาทในการพัฒนาวัดให้เป็นไปตามภารกิจของวัดทั้ง 6 ด้าน ตาม

พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 ที่ได้กำหนดภารกิจของวัดไว้ 6 ด้าน ประกอบด้วย การปกครอง การศาสนศึกษา การศึกษาสงเคราะห์ การเผยแผ่ศาสนาธรรมการสาธารณูปการ และการสาธารณสงเคราะห์ ดังนั้นบทบาทของพระสงฆ์ต่อการปฏิบัติตามภารกิจทั้ง 6 ด้านของวัด จึงถือเป็นภารกิจสำคัญที่จะนำวัด ไปสู่เป้าหมายของการพัฒนาวัดให้เป็นที่เคารพนับถือของประชาชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545 : 2)

นอกจากนี้ วัดยังเป็นศูนย์รวมกิจกรรมทางสังคมและวัฒนธรรม ของประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ กับทั้งเป็นสถานที่ดำเนินการ อบรม แนะนำ สั่งสอน และสงเคราะห์ประชาชน เพื่อประโยชน์เกื้อกูลและความสุขแก่ประชาชน ตามกำลังความสามารถของวัดและพระภิกษุสงฆ์ พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 มาตรา 36 บัญญัติไว้ว่า วัดหนึ่งให้มีเจ้าอาวาสรูปหนึ่ง ในมาตรา 31 วรรค 3 บัญญัติไว้ว่า ให้เจ้าอาวาสเป็นผู้แทนของวัดในกิจการทั่วไป และในมาตรา 37 (3) บัญญัติให้เจ้าอาวาสมีหน้าที่เป็นธุระในการศึกษาอบรมและสั่งสอนพระธรรมวินัยแก่บรรพชิตและคฤหัสถ์ พระสงฆ์ผู้ทำหน้าที่บริหารหมู่คณะเป็นหัวหน้าสงฆ์ในวัด ปกครองดูแลแนะนำสั่ง

สอนอบรมพระภิกษุ สามเณรและคฤหัสถ์ที่มีที่อยู่ หรืออาศัยอยู่ในวัด และอำนวยความสะดวกอย่างเกี่ยวกับวัด รวมทั้งประชาชนรอบๆ วัด ก็คือเจ้าอาวาส (พระมหาเสริมชัย ชยมงฺคโล. 2538 : 103) อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย เป็นพื้นที่ที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับหนึ่ง วัดในอำเภอท่าบ่อ มีจำนวน 93 วัด 12 เขตตำบล หากเจ้าอาวาสมีการปฏิบัติงานตามภารกิจที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการปกครองคณะสงฆ์ดังกล่าวแล้ว ก็จะทำให้เกิดความเจริญทางพระพุทธศาสนาและจะส่งผลต่อความเจริญทางด้านจิตใจของพลเมืองในชุมชนเป็นอย่างดี การปฏิบัติงานของคณะสงฆ์อำเภอท่าบ่อที่ผ่านมา ยังไม่ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์เท่าใดนัก เนื่องจากว่า พระสังฆาธิการระดับเจ้าอาวาสยังขาดองค์ความรู้ที่สนับสนุนการทำงานเช่น การปกครอง พบว่า ยังมีปัญหาเกิดขึ้นอยู่ในหลายวัด เนื่องจากความไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง ทำให้พระสงฆ์สามเณรผู้อยู่ได้บังคับบัญชาขาดความเคารพเชื่อฟัง ต่อเจ้าอาวาสผู้ปกครอง และประชาชนเข้ามามีบทบาทครอบงำกิจการของวัดจนทำให้เกิดปัญหาขึ้นในวัด ด้านการศึกษาก็ยังไม่ประสบผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมเท่าที่ควรเนื่องจากพระสังฆาธิการระดับเจ้าอาวาสยังขาดองค์ความรู้และประสบการณ์ใน การจัดการศึกษาจึงทำให้ระบบการศึกษาของคณะสงฆ์อำเภอท่าบ่อไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ด้านการศึกษาสงเคราะห์ก็เช่นกันยังไม่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจนคณะสงฆ์อำเภอท่าบ่อยังไม่มีมูลนิธิ

ช่วยเหลือหรือสงเคราะห์นักเรียนผู้ขาด โอกาสทางการศึกษา และการส่งเสริมการจัดการศึกษา ในการเตรียมความพร้อมแก่เด็กปฐมวัย คณะสงฆ์อำเภอทำบ่อยังไม่ได้ให้การสนับสนุน เท่าที่ควรซึ่งหากสามารถดำเนินการเรื่องนี้ได้ก็จะเป็นผลดีต่อเด็ก เพราะเป็นการปลูกฝัง คุณธรรมจริยธรรมแก่เด็กและเยาวชน ด้านการสาธารณูปการ ยังมีวัดหนึ่งที่ยังขาดการ บูรณปฏิสังขรณ์ปรับปรุงพัฒนา เสนาสนะ อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม ตลอดจนการจัดระบบ สาธารณูปโภคต่างๆ ให้เป็นระบบระเบียบเพื่อให้เป็นที่เคารพศรัทธาของประชาชน การสา ธารณสงเคราะห์คณะสงฆ์อำเภอทำบ่อได้เข้าไปมีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือประชาชน และสังคมทางด้านวัตถุในรูปแบบต่างๆ บ้างแต่ยังไม่เต็มที่ เนื่องจากขาดทุนทรัพย์ในการ ช่วยเหลือ ขาดการประสานงานที่ดีในการให้ความช่วยเหลือประชาชนอย่างต่อเนื่อง ไม่ สามารถทำให้เกิดผลที่เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน

พระสงฆ์โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าอาวาส ในฐานะของผู้นำในวัด จึงทำให้บทบาท หน้าที่ของเจ้าอาวาสปรากฏในทุกกิจกรรม อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เจ้าอาวาสจึงเป็นบุคคลากรกลุ่ม หนึ่งที่รัฐบาลให้ความสนใจ ขอรับความสนับสนุน ด้วยเหตุนี้ เจ้าอาวาสจึงต้องเข้าไปมีส่วน ร่วม ทั้งด้านกรให้คำปรึกษา การเป็นผู้นำในการพัฒนาด้านจิตใจ พัฒนาอาชีพ และพัฒนา คุณภาพชีวิต ร่วมกับหน่วยงาน องค์กรต่างๆ

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้ผู้วิจัยทำวิจัยเรื่องการปฏิบัติตาม บทบาทหน้าที่ของเจ้าอาวาสในเขตปกครองคณะสงฆ์อำเภอทำบ่อ จังหวัดหนองคาย ตามกรอบ ของกฎหมายคณะสงฆ์และกฎหมายบ้านเมือง ซึ่งผลการวิจัยจะทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อที่ เป็นประ โยชน์ต่อการปฏิบัติงานและกำหนดแนวทางนโยบายของเจ้าอาวาสในเขตปกครอง คณะสงฆ์อำเภอทำบ่อ จังหวัดหนองคาย ให้บรรลุเป้าประสงค์ อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของเจ้าอาวาสในเขตปกครอง คณะสงฆ์อำเภอทำบ่อ จังหวัดหนองคาย
2. เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของเจ้าอาวาสในเขตปกครอง คณะสงฆ์อำเภอทำบ่อ จังหวัดหนองคาย จำแนกตามความคิดเห็นของพระภิกษุ ฆราวาส และผู้ใหญ่บ้าน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะ การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของเจ้าอาวาสในเขต ปกครองคณะสงฆ์อำเภอทำบ่อ จังหวัดหนองคาย

สมมติฐานการวิจัย

1. การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของเจ้าอาวาสในเขตปกครองคณะสงฆ์อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับพอใช้
2. การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของเจ้าอาวาสในเขตปกครองคณะสงฆ์อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย จำแนกตามความคิดเห็นของพระภิกษุ กรรมการวัด และผู้ใหญ่บ้านแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร

ประชากร ได้แก่ พระภิกษุในเขตปกครองคณะสงฆ์อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย คือ พระภิกษุจาก 93 วัด จำนวน 345 รูป กรรมการวัดจาก 93 วัด จำนวน 242 คน (สำนักงานเลขาธิการเจ้าคณะอำเภอท่าบ่อ. 2554 : 5) และผู้ใหญ่บ้านจาก 98 หมู่บ้าน จำนวน 98 คน (ฝ่ายปกครองอำเภอท่าบ่อ. 2554 : 7) รวมทั้งสิ้น 685 รูป/คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พระภิกษุ กรรมการวัด และผู้ใหญ่บ้านในเขตปกครองคณะสงฆ์อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ได้จากการคำนวณหากลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ยามานะ (Yamane, 1973 : 727) และการเทียบสัดส่วนของประชากรแต่ละกลุ่มได้พระภิกษุจำนวน 124 รูป กรรมการวัดจำนวน 84 คน และผู้ใหญ่บ้านจำนวน 38 คน ในเขตปกครองคณะสงฆ์อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย จำนวน 246 รูป/คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับวัดแยกเป็น

- 3.1.1 พระภิกษุ
- 3.1.2 กรรมการวัด
- 3.1.3 ผู้ใหญ่บ้าน

3.2 **ตัวแปรตาม** หมายถึง บทบาทของเจ้าอาวาสวัดในเขตปกครองคณะสงฆ์
อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย จำนวน 6 ด้าน ดังนี้ (พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 แก้ไข
เพิ่มเติมพ.ศ. 2535. 2535 : 5)

- 3.2.1 ด้านการปกครอง
- 3.2.2 ด้านการเผยแผ่ศาสนาธรรม
- 3.2.3 ด้านศาสนศึกษา
- 3.2.4 ด้านการศึกษาสงเคราะห์
- 3.2.5 ด้านสาธารณูปการ
- 3.2.6 ด้านสาธารณสงเคราะห์

นิยามศัพท์เฉพาะ

เขตการปกครองคณะสงฆ์อำเภอท่าบ่อ หมายถึง การปกครองคณะสงฆ์ในเขตท้องที่
อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ซึ่งมีจำนวน 12 เขตการปกครอง

วัด หมายถึง พุทธศาสนสถานอันเป็นที่พักอาศัย ศึกษาปฏิบัติพระธรรมวินัยและ
ประกอบศาสนกิจของพระภิกษุสามเณร และเป็นที่ประกอบศาสนกิจของพุทธสาวกทั้ง
บรรพชิตและคฤหัสถ์ รวมทั้งเป็นสถานที่บริการทางการศึกษา ทางสังคม และเป็นแหล่ง
ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ในที่นี้ หมายถึง วัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา และ
สำนักสงฆ์ ที่อยู่ในเขตการปกครองคณะสงฆ์อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย จำนวน 93 วัด

เจ้าอาวาส หมายถึง เจ้าอาวาส เป็นพระสังฆาธิการระดับวัด มีบทบาทหน้าที่ตาม
ภารกิจ คณะสงฆ์ 6 ด้าน คือ ด้านการปกครอง ด้านการเผยแผ่ศาสนาธรรม ด้านการศาสนศึกษา
ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ด้านการสาธารณูปการ และด้านการสาธารณสงเคราะห์

พระภิกษุ หมายถึง บุคลากรทางพระพุทธศาสนาซึ่งได้บวชในพระพุทธศาสนาไม่ได้
มีตำแหน่งในทางปกครอง และมีสังกัดชัดเจนในเขตปกครองคณะสงฆ์อำเภอท่าบ่อ จังหวัด
หนองคาย

กรรมการวัด หมายถึง คฤหัสถ์หรือกรรมการที่เจ้าอาวาสแต่งตั้งขึ้น เพื่อดูแล บำรุง
รักษา พัฒนาวัด ตามที่เจ้าอาวาสมอบหมาย โดยถูกต้อง ชอบด้วยพระธรรมวินัย ในเขตอำเภอ
ท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย

ผู้ใหญ่บ้าน หมายถึง ผู้ปกครองราษฎรที่อยู่ในเขตหมู่บ้านที่สำคัญที่สุด ผู้ใหญ่บ้าน มาจากการเลือกโดยวิธีลับของราษฎรผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านในหมู่บ้านตามพระราชบัญญัติ ลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช 2551

การปฏิบัติงานของเจ้าอาวาส หมายถึง การทำหน้าที่ของเจ้าอาวาสตามขอบข่าย ภารกิจ 6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการปกครอง หมายถึง การวางแผนงานด้านการปกครองวัดมีความชัดเจน ให้โอกาสคณะกรรมการมีส่วนร่วมในการบริหารวัด สอดส่องดูแลรักษาความเรียบร้อย ในวัด ภิกษุ สามเณรที่อยู่ในวัด ปฏิบัติตาม กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งของเจ้าอาวาส ปรีกษาหารือกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสม่ำเสมอ มีการประชุมพระภิกษุสามเณรเป็นประจำ

2. ด้านการเผยแผ่ศาสนา หมายถึง การเผยแผ่ศาสนา และแสดงธรรม เทศนาออกวัดอย่างต่อเนื่อง แสดงปาฐกถาธรรมภายในวัดอย่างสม่ำเสมอ เผยแผ่ธรรมทางวิทยุ เป็นประจำ เผยแผ่ธรรมด้วยการมอบหนังสือธรรมะให้แก่องค์กรต่างๆ จัดกิจกรรมในวัด สำคัญทางพระพุทธศาสนาสม่ำเสมอ จัดกิจกรรมอบรมจริยธรรม แนะนำ สั่งสอนประชาชน ให้รู้จักคิดชอบชั่วดีเป็นประจำ ฝึกอบรมพระนักเผยแผ่ธรรมะ หรือ พระแสดงธรรมเทศนาใน วัดอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมภิกษุสามเณรออกเผยแผ่พระพุทธศาสนาในที่ต่างๆ

3. ด้านการศาสนศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษา สายสามัญ (มัธยมศึกษา) แก่พระภิกษุสามเณร จัดการศึกษา นักธรรม และธรรมศึกษา ภายในวัด จัดการฝึกอบรม คุณธรรมจริยธรรมแก่ประชาชนทั่วไป มอบทุนการศึกษาแก่ภิกษุ สามเณรและเยาวชนที่สอบ ได้ จัดทุนเพื่อการศึกษาพระภิกษุ สามเณร และเยาวชน ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาทาง พระพุทธศาสนา

4. ด้านการศึกษาสงเคราะห์ หมายถึง การจัดการศึกษาทางพระพุทธศาสนาวัน อาทิตย์ในวัด จัดอบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด จัดการอบรมคุณธรรมจริยธรรมแก่เยาวชนในวัด โรงเรียน จัดทุนสงเคราะห์เพื่อใช้ในการศึกษาสำหรับเยาวชน มอบอุปกรณ์การศึกษาแก่ โรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ

5. ด้านการสาธารณูปการ หมายถึง การพัฒนาอาคารสถานที่ของวัดให้มั่นคงถาวร พัฒนาภูมิทัศน์ของวัดและสิ่งแวดล้อมให้สะอาด ร่มรื่น บูรณปฏิสังขรณ์ อุโบสถ วิหาร หอไตร กุฏิ ศาลาการเปรียญ ระบบแบบแผนในการบริหารสาธารณสมบัติของวัด ประสานงาน กับหน่วยงานในท้องถิ่น ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเสนาสนะของวัดอย่างต่อเนื่อง การระดมทุน เพื่อบริหารจัดการภายในวัดอย่างต่อเนื่อง

6. ด้านการสาธารณสงเคราะห์ หมายถึง การอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่เข้ามาใช้วัดเป็นสถานที่บำเพ็ญกุศล ช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัยธรรมชาติ สงเคราะห์ปัจเจกผู้แก่พระภิกษุ สามเณรและเยาวชนตามสมควร ช่วยเหลือวัดอื่นที่ประสบภัยหรือขาดแคลนเสมอ ให้ความสะดวกแก่ประชาชนในการบำเพ็ญกุศลตามประเพณีในท้องถิ่น จัดสรรบริเวณวัดให้ชุมชนเข้าใช้ประโยชน์ได้ อำนวยความสะดวกแก่หน่วยงานราชการและองค์กรต่างๆ ที่เข้ามาใช้ประโยชน์ภายในวัด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศประกอบการวางแผนและแนวทางในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของเจ้าอาวาสในเขตปกครองคณะสงฆ์อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย และเขตปกครองคณะสงฆ์อำเภออื่นๆ ได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY